

Living the Lotus 11

Buddhism in Everyday Life

2023

VOL. 218

*Chihkan Tower, a historical building
in Tainan, Taiwan / Shutterstock*

Rissho Kosei-kai of Tainan

Living the Lotus Vol. 218 (November 2023)

Senior Editor: Keiichi Akagawa
Editor: Sachi Mikawa
Copy Editor: Ketsarin Handa

Living the Lotus is published monthly
By Rissho Kosei-kai International,
Fumon Media Center, 2-7-1 Wada,
Suginami-ku, Tokyo 166-8537, Japan.
TEL: +81-3-5341-1124
FAX: +81-3-5341-1224
Email: living.the.lotus.rk-international@kosei-kai.or.jp

ริชโชโคเซไกคือองค์กรพุทธศาสนาระดับนานาชาติ ซึ่งรวมผู้คนมากมายที่มุ่งมั่นประยุกต์ใช้คำสอนในสัทธรรมปุณฑริกสูตร อันเป็นหนึ่งในพระสูตรที่สำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนาในชีวิตประจำวันเพื่อก้าวไปสู่สันติภาพโลก ริชโชโคเซไกก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ.1938 โดยท่านประธานใหญ่ นิคเคียว นิวาโนะ (มีชีวิตในช่วงปี ค.ศ.1906 - 1999) และท่านรองประธานเมียวโกะ นางานูมะ (มีชีวิตในช่วงปี ค.ศ.1889 - 1957) และในปัจจุบันสมาชิกของริชโชโคเซไกมุ่งมั่นที่จะเผยแพร่ธรรมะให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสันติภาพทั้งในประเทศญี่ปุ่นและต่างประเทศ โดยการประสานความร่วมมือกับผู้คนจากหลากหลายสาขาอาชีพทั่วโลกภายใต้การนำของท่านประธานนิชิโกะ นิวาโนะ หรือประธานท่านปัจจุบัน

ชื่อวารสารฉบับนี้คือ "Living the Lotus – Buddhism in Everyday Life" ชื่อนี้สื่อถึงความหวังของเรากับทุกคนผู้มุ่งมั่นปฏิบัติธรรมในชีวิตประจำวันในโลกที่ไม่สมบูรณ์แบบนี้ เพื่อเพิ่มพูนและสร้างคุณค่าแก่ชีวิตเรา เหมือนดอกบัวอันงดงามที่เบ่งบานในโคลนตม ซึ่งวารสารนี้มีจุดประสงค์ในการช่วยให้ผู้คนทั่วโลกได้น้อมนำเอาธรรมะของพระพุทธศาสนาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ง่ายขึ้น

บ่นแต่พอประมาณ

ท่านนิชิโกะ นิวาโนะ
ประธานองค์กรริชโซโคเซไก

เมื่อ “ความรู้” เกิดการ “เจ็บป่วย” ย่อมกลายเป็น “ความเขลา”

ฤดูร้อนปีนี้ ว่ากันว่าญี่ปุ่นร้อนถึงขั้นเป็นภัยพิบัติธรรมชาติ แต่ต่อให้ไม่ได้ร้อนถึงขั้นนั้น ฤดูร้อนนี้พออ้าปาก เราก็จะเอาแต่บ่นว่า “ร้อน ะ” อยู่ดี แล้วพอถึงหน้าหนาวเราก็จะบ่นอีกว่าหนาว โดยทั่วไปแล้วเราจะเรียก “การบ่น” ว่าเป็นการพูดคร่ำครวญถึงสิ่งที่พูดไปก็ไร้ประโยชน์ เช่น สภาพดินฟ้าอากาศที่เป็นเช่นนี้เรื่องราวในอดีตหรืออื่น ๆ ไม่ทราบว่าคุณคนนึกถึงอะไรเมื่อได้ยินคำว่า “เรื่องที่พูดไปก็ไม่มีประโยชน์”

นอกจากการบ่นบ่อยครั้งในแต่ละวันจะน่าสนใจแล้ว ข้าพเจ้ายังคิดว่าอักษรตัวที่สองซึ่งก็คือตัว “ชิ (痴)” ในคำว่า “กุชิ (愚痴)” ที่แปลว่า “บ่น” ในภาษาญี่ปุ่นนั้นน่าสนใจมาก ตัวอักษร “ชิ (痴)” ที่แปลว่า “ความรู้” นั้นหมายถึงความสามารถในการเข้าใจและการตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีสติปัญญาและภูมิปัญญาช่วยสนับสนุน แต่เมื่อ “ความรู้ (知)” นี้ถูกรอบงำด้วยตัว “ยามาอิดาระ (癡)” ที่แปลว่า “การเจ็บป่วย” คำนี้ก็จะกลายเป็นคำว่า “ความโง่เขลา (痴)” จึงสรุปได้ว่า “การบ่น” เป็น “ความรู้” ที่เกิด “การเจ็บป่วย” นั้นเอง

กล่าวกันว่า มนุษย์นั้นมีพร้อมไปด้วยความฉลาดหลักแหลมที่สามารถคิดและตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ คุณซาคิ ฮารุโอะ ดอกเตอร์สาขาวิทยาศาสตร์ กล่าวว่า แม้มนุษย์จะประกอบไปด้วยองค์ประกอบของสสารวัตถุเดียวกันกับที่มีอยู่ในอวกาศ เช่น ไฮโดรเจนหรือคาร์บอน เป็นต้น แต่มนุษย์ก็มีใช้สิ่งของแต่เป็นสิ่งที่ชีวิตอันพิศวงที่ดำรงชีวิตอยู่พร้อมกับสามารถคิดและตอบสนองด้วยตัวเอง เข้าใจความรู้สึกของอีกฝ่าย และช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ (จากหนังสือ “ทฤษฎีเวลาสำหรับเด็กอายุ 14 ปี” สำนักพิมพ์ ชุนชูชะ) การที่มนุษย์มีความสามารถในการคาดเดาหรือจินตนาการอนาคตหรือเรื่องของผู้อื่นนั้น คงพูดได้ว่า เพราะมนุษย์มีหัวใจนั่นเอง

แต่ด้วยหัวใจดวงเดียวกันนี้ พวกเราก็ยังมีความต้องการเอาตนเป็นใหญ่หรือความโกรธซึ่งตอกย้ำความเขลาที่ทำให้ตนและผู้อื่นเจ็บปวดได้ จิตจึงถูกรุมเร้าไปด้วยโรคแห่งการบ่นอย่างโง่เขลา ฉะนั้น เราจะทำเช่นไรเพื่อยับยั้งความโกรธและการเอาตัวเองเป็นศูนย์กลาง และสิ่งใดสำคัญสำหรับการบรรเทาโรคบ่นที่ว่านี้

รับฟังคำบ่นของผู้อื่น

ลองนึกถึงคำพูดของ ดร.ซาจิ ฮารุโอะ ที่ข้าพเจ้ากล่าวถึงก่อนหน้านี้ ในเมื่อพวกเราพร้อมสรรพไปด้วยความสามารถในการคาดเดา จินตนาการอนาคต เห็นอกเห็นใจผู้คนและร่วมมือกับผู้อื่นได้ เราก็ควรใช้ความสามารถนั้นให้เต็มที่ หากจิตใจที่เห็นแก่ตัวปรากฏออกมา ก็ให้เราลองมองเหตุการณ์หลาย ๆ ด้าน และคิดในมุมมองของผู้อื่น หรือตามที่ปรีนิพพานสูตรบอกเอาไว้ว่า “โรคบ่นจะสอนให้รู้จักสมมุติภาพ” โดยให้เรารับรู้ว่าตัวเองได้รับการเกื้อหนุนให้มีชีวิตอยู่ด้วยสิ่งต่าง ๆ ทั้งมวล และพยายามที่จะขยายภาพนั้นให้กว้างขึ้น หากเราสามารถดำรงชีวิตได้ด้วยความซาบซึ้งมากขึ้นอีกสักเล็กน้อย การบ่นของเราก็จะค่อย ๆ ลดลงเองโดยธรรมชาติ

เมื่อพูดถึงเรื่องปฏิจักษุมุขบาท (หลักแห่งเหตุปัจจัย) ยกตัวอย่างเช่นในครอบครัว มีงานวิจัยเปิดเผยว่า ถ้าพ่อแม่เอาแต่แสดงความไม่พอใจหรือินินทาว่าร้ายผู้อื่นเสมอ มักจะส่งผลต่อลูก ทำให้ลูกบ่นมากขึ้นด้วย เราจะเป็นปัจจัยปลุกเร้าให้คนรอบข้างบ่นหรือเราจะเป็นปัจจัยปลุกให้ปัญญาตื่น ย่อมขึ้นอยู่กับใจเพียงอย่างเดียว เพราะเราสามารถเปลี่ยนแปลงมันได้ แต่ว่าจะให้ไม่บ่นเลยก็คงจะอึดอัดน่าดู ฉะนั้น แม้ไม่ควรหลงไปกับความโลภหรือความโกรธ แต่คำบ่นหรือคำพูดอ่อนแอจากความรู้สึกที่ไม่สบายใจ บางทีก็อาจเป็นสิ่งจำเป็น และท้ายที่สุดเมื่อตนเองตระหนักและคิดได้ว่า “เลิกจมอยู่กับเรื่องที่ถูกไปก็ไม่มีประโยชน์ดีกว่า” นั้นจะกลายเป็นจุดเริ่มต้นของการก้าวต่อไปข้างหน้าด้วยความรู้สึกสดใหม่ได้ด้วยนั่นเอง

ถ้าเช่นนั้น ข้าพเจ้าคิดว่า พวกเราที่คอยรับฟังคำบ่นของผู้อื่นเหมือนจากรองก็มีความสำคัญเช่นกัน แต่ก็คงจะมีคนที่ทนไม่ได้เมื่อต้องฟังเสียงบ่นตลอดเวลา แต่ให้ลองเห็นใจผู้อื่น รับฟังความเจ็บปวดของอีกฝ่าย และขอให้เค้าพูดเรื่องไม่สบายใจออกมา ระหว่างทางการแสวงหา “หัวใจแห่งปัญญา” ที่จะนำไปสู่ทางออกของชีวิตร่วมกันนั้น เราจะพบสุขภาพจิตที่ดี ความมีชีวิตชีวา และการเติบโตในฐานะมนุษย์คนหนึ่งร่วมกันด้วยนั่นเอง

จากวารสาร “โคเซ” ฉบับเดือนพฤศจิกายน 2023

เหตุผลที่ตัวเราอยู่ ณ ที่นี้

ความสุขจะแผ่ขยายออกไป

ท่านประธานใหญ่ निकเคียว นิวาโนะ
ประธานผู้ก่อตั้งองค์กรริชโซโคเซไก

หากเราตั้งใจจะศึกษาสถานที่ที่ “ตัวเรา” อยู่ ณ เวลานี้ให้เข้าใจอย่างชัดเจน ก็จะเข้าใจได้ว่า ตัวเราไม่ได้มีชีวิตอยู่ได้ด้วยตัวคนเดียว

พระพุทธศาสนามีคำสอนเรื่อง “ไม่มีอะไรที่มีตัวตนที่แท้จริง” นั่นคือคำสอนที่บอกว่า “ทุกปรากฏการณ์ในโลกนี้ไม่ได้เกิดขึ้นโดยลำพัง แต่เชื่อมโยงกันด้วยสิ่งที่ตาเรามองไม่เห็นและ ถ้อยที่ถ้อยอาศัยซึ่งกันและกัน”

นั่นแปลว่าเรามีชีวิตอยู่และเชื่อมโยงกับผู้คนจำนวนมาก เพราะฉะนั้น ถ้าหากเราทำบางสิ่ง บางอย่าง ที่สร้างความเจ็บปวดแก่คนที่อยู่ข้าง ๆ ก็เท่ากับว่าเราได้ทำให้คนที่อยู่ใกล้คน ๆ นั้น เจ็บปวดไปด้วย แต่ในทางตรงกันข้าม หากเราสร้างความสุขให้ใครสักคน ความสุขนั้นก็จะ แผ่ขยายออกไปรอบตัวของคน ๆ นั้นด้วยเช่นกัน ซึ่งนั่นจะส่งผลไปถึงผู้คนอีกจำนวนมากได้ อย่างแน่นอน

ลักษณะเช่นนี้ไม่ได้สำคัญกับแค่เฉพาะความสัมพันธ์แนวนอนเท่านั้น แต่ยังสำคัญต่อความสัมพันธ์ ในแนวตั้งด้วย “ตัวเราอยู่ ณ ที่นี้ได้” ก็เพราะว่าเรามีพ่อกับแม่ ส่วนพ่อแม่ของเราก็มีผู้ให้กำเนิด แต่ละชั่วอายุคนต่างก็มีบรรพบุรุษ เมื่อเข้าใจได้เช่นนี้แล้ว เราก็อยากจะแสดงความเคารพต่อพ่อแม่ และบรรพบุรุษ โดยการสวดมนต์เข้าเฝ้าด้วยความตั้งใจ

และในฐานะชาวพุทธนั้น เราจะต้องไม่ลืมความสัมพันธ์แนวตั้งที่เชื่อมโยงจากทายาทผู้สืบทอด ความศรัทธาที่ได้สืบทอดต่อไปยังรุ่นหลาน จากหลานไปสู่เหลน ถ้าหากทายาทผู้สืบทอด ความศรัทธาของเรา นำทางที่ดีให้แก่หลานได้ แล้วหลานก็ชี้แนวทางให้แก่เหลนได้อย่างดีก็ด้วยละก็ นั่นหมายความว่า “ธรรมะ” ก็จะได้รับ การสืบทอดต่อไปอีกหลาย ๆ รุ่น และจะยังคงอยู่ต่อไป

“บทที่ 16 เรื่อง ชีวิตอมตะของพระตถาคต” บอกไว้ว่าพระพุทธเจ้าทรงมีชีวิตรัตนัตร์ ซึ่งแน่นอนว่าสิ่งที่หมายถึงหลัก ๆ นั่นคือการมีชีวิตที่นิรันดร์ของ “พระอมตะพุทธะ (the Eternal Buddha)” นอกจากนี้เราอาจจะหมายรวมไปถึงธรรมะอันเป็นนิรันดร์ที่ไม่เสื่อมสลายซึ่งอธิบายถึงความจริง ของชีวิตและจักรวาล

ในพระสูตรมีบอกไว้ว่า “(พระพุทธเจ้า) ยังสอนธรรมอยู่ ณ ที่นี้ตลอดมา” นี่หมายความว่าชีวิต ของพระพุทธเจ้ายังคงดำรงอยู่อย่างแน่แท้ในคนที่ปฏิบัติตามพุทธวิถีและเผยแผ่ธรรมะ

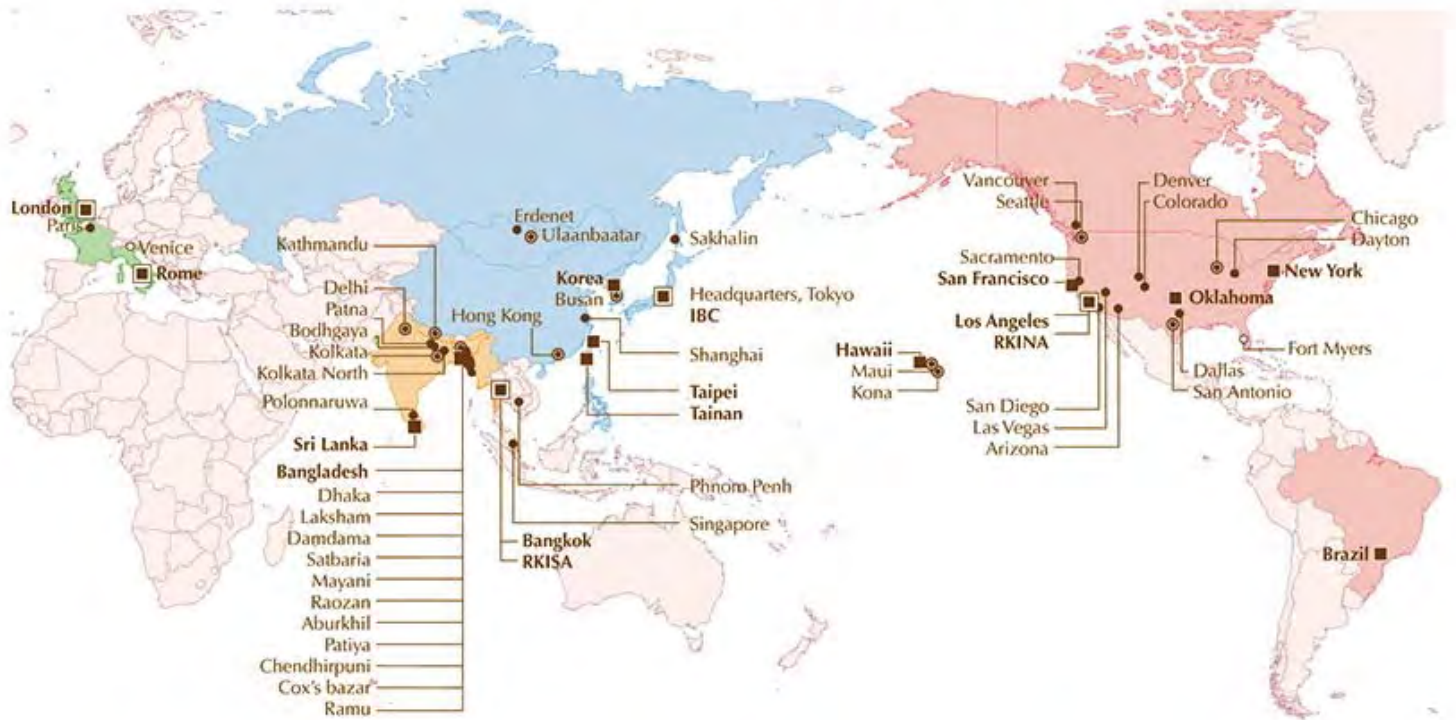
“การที่คน ๆ หนึ่งนำทางให้อีกหนึ่งคน” ถือได้ว่าเป็นการสร้างความสัมพันธ์ในแนวนอนและ แนวตั้งในเชิงธรรมะแบบลักษณะดังกล่าว หากเรารู้สึกได้ว่า “มีตัวเราอยู่ในศูนย์กลางของความสัมพันธ์ ที่สำคัญนั้น” ก็จะไม่มียิ่งใดที่มนุษย์ผู้สูงส่งควรเป็นไปมากกว่านี้อีก ฉะนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า นี่เป็นเหตุผลที่ดีที่สุดของ “การที่ตัวเราอยู่ ณ ที่แห่งนี้”

Rissho Kosei-kai International

Make Every Encounter Matter

🌸 A Global Buddhist Movement 🌸

Information about local Dharma centers

facebook

twitter

✉️ วารสาร Living the Lotus ยินดีรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากผู้อ่านทุกท่าน กรุณาติดต่อที่อีเมลด้านล่างนี้
E-mail: living.the.lotus.rk-international@kosei-kai.or.jp